

Авторська методика викладання предмета
“Українська література” за темою:
**"Мотивація до читання та розвиток дослідницьких
компетенцій учнів 5-6-их класів під час інтегрованих уроків
з української літератури"**

учителя української мови та літератури
Приватної школи “Афіни”
Єрьоміної Юлії Анатоліївни

Київ 2020

Анотація

Курс розроблений в умовах інтеграції української літератури, мови та психології під час навчання 5-6-их класів. Має назву “Я та соціум”, поділяється на модулі: “Я і родина”, “Я і хобі”, “Я і навчання”, “Я і кохання”, “Я і гроші”. Завдяки запропонованому матеріалу учні мотивуються до читання художньої літератури, яка підіймає актуальні теми сьогодення. На прикладах поведінки літературних персонажів та своїх однолітків учні розуміють ті біологічні, психологічні та моральні зміни, без яких важко відчутти власну особливість у дорослому світі. Дізнаються про самосвідомість підлітка, яка формується насамперед соціальними умовами його життя, через розуміння причин, що висувають нові вимоги до його поведінки й діяльності в навчанні, в системі відносин з дорослими тощо.

Зміст.

1. Актуальність методичного посібника
2. Сучасні дослідження інтегрованого навчання. Використаний досвід.
3. Новаторський підхід до філологічної інтеграції.
4. Форма навчального матеріалу під час інтегрованих уроків
5. Можливість застосування дидактичного матеріалу у різних формах: офлайн- , онлайн- та дистанційного навчання.
6. Апробація та результативність курсу.
7. Використані джерела.
8. Додатки

Актуальність.

Уже в перші десятиліття ХХІ століття переосмислення пріоритетів навчання, ролі учня як суб'єкта навчально-виховного процесу, а також суспільні зміни, обумовлюють нетрадиційні підходи до вирішення багатьох освітніх проблем.

Однією з провідних тенденцій розвитку сучасної освіти є інтеграція її змісту.

У словниках поняття «інтеграція» визначається як об'єднання в одне ціле раніше ізольованих частин, елементів, компонентів, що супроводжується ускладненням і зміцненням зв'язків і відносин між ними [6]. Філософи визначають його як процес руху і розвитку певної системи, в якій частота і інтенсивність взаємодій її елементів зростає - посилюється їх взаємодія і зменшується їхня відносна самостійність по відношенню одна до одної. При цьому можуть з'являтися нові форми, яких не було в історії цієї системи [7]. Утворення зв'язків, далі істотних взаємозалежностей, поява якісно нових властивостей, властивих тільки сукупності взаємопов'язаних елементів, процесів, явищ - все це не що інше, як послідовне встановлення цілісності.

Можна зробити висновок з визначення інтеграції, що вона виникає в тому випадку, коли:

- є раніше незалежні речі, процеси, явища;
- є об'єктивні передумови їх об'єднання;
- об'єднання відбувається шляхом встановлення істотних взаємозв'язків, які визначають і змінюють функціонування елементів, що інтегруються;
- результатом об'єднання є система, яка має властивості цілісності.

Сучасні дослідження інтегрованого навчання. Використаний досвід.

У навчальному процесі поняття інтеграції процесу навчання різними дослідниками трактується по-різному: С.І. Архангельський звертає увагу на взаємозв'язок змісту, методів і видів навчання; Г.І. Батурина розуміє під інтеграцією створення цілісного навчально-виховного процесу та науково-обґрунтованої системи цілеспрямованого управління процесом формування особистості; О. І. Бугайов інтеграцію змісту освіти пояснює необхідністю встановлення міжпредметних зв'язків з метою формування в учнів цілісної картини світу ; Л. М. Момот і В. Г. Гломозда вважають, що у змісті навчання інтеграція здійснюється шляхом злиття в одному синтезованому предметі, курсі, темі, елементів різних навчальних предметів на основі широкого міждисциплінарного наукового підходу Г.Ф. Федорець бачить інтеграцію в різноманітних зв'язках і залежностях між структурними компонентами педагогічної системи [4; 5].

Новаторський підхід до філологічної інтеграції.

Інтеграція різновікових учнівських груп в одному філологічному курсі дозволяє:

- полегшити процес засвоєння знань (старші допомагають молодшим);
- читати сучасну підліткову літературу про зрозумілу реальність та героїв, що “сидять за одною партою”;
- аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння літературно-критичного матеріалу (за допомогою медіа-матеріалів);

ШКОЛА АФІНИ

- навчитись формулювати власну думку, правильно її виражати, доводити свою точку зору, аргументувати й дискутувати;
- моделювати різні соціальні ситуації і збагачувати власний соціальний досвід через включення в різні життєві ситуації (за зразком сюжетів книг, які були прочитані);
- слухати іншу людину, поважати альтернативну думку, прагнути до діалогу;
- вчитися будувати конструктивні відносини в групі, визначати своє місце в ній, уникати конфліктів, розв'язувати, шукати компроміси;
- знаходити спільне розв'язання проблем, розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт;
- опановувати можливості онлайн-навчання та використовувати сучасні мультимедійні програми для отримання нових знань.

Форма навчального матеріалу під час інтегрованих уроків.

Поява нових технологій у сфері освіти зумовлена новими формами та методами роботи. Зі специфіки перевернутого навчання та змішаного навчання виникли потреби чіткого та структурованого викладу матеріалу, який не переобтяжує учня та дозволяє самостійно обрати спосіб вивчення теми.

Маршрутний лист – схема-план вивчення навчального матеріалу. Маршрутний лист містить теоретичні блоки, вправи та дослідницькі завдання, а також підказує шляхи пошуку і передачі інформації. Це детальний алгоритм діяльності, у якому вказані: матеріали для дослідження, порядок дій здобувачів освіти при вивченні теоретичного матеріалу, завдання, які дозволять сконцентрувати увагу,

спонукати до дослідження пропонованих матеріалів, аналізувати отриману інформацію [1].

Очікувані результати такої форми роботи: самостійне опанування теоретичного матеріалу відповідно до поданого алгоритму дій; набуття навичок читача та критика (літературного та мовного); стимулювання інтересу учнів до української мови, до самоосвіти; мотивація до читання художньої літератури; розвиток пізнавальної діяльності.

Динамічні інтерактивні вправи не виснажують, навпаки, розв'язання легких завдань надихає учнів до виконання складніших. Час роботи із такими вправами значно менший, ніж звичайна робота у зошиті. Дуже часто на звичайному уроці витрачається багато часу на розгляд теоретичного матеріалу чи запису вправ середньої складності, а на опрацювання більш складних завдань не вистачає часу.

Чек-аркуш як форма роботи був спершу апробований програмістами. Це список, який містить перелік необхідних перевірок під час тестування програмного продукту. Відзначаючи пункти списку, команда або один тестувальник можуть дізнатися про поточний стан виконаної роботи і про якість продукту. Працюючи над проектом по чек-листу, виключена ймовірність повторної перевірки за тими ж кейсами, а також підвищується якість тестування, так як ймовірність залишити без уваги якийсь функціонал суттєво знижується. Тому дуже важливо знати, з яких елементів складається чек-лист і вміти їм ефективно користуватися [9]. Як правило, чек-листи роблять в Google-ресурсах для забезпечення загального доступу всім учасникам проекту.

Чек-аркуш дуже зручний навчальний інструмент при роботі з великими завданнями. Достатньо розбити завдання на складові, так буде зрозуміліше, з чого почати, й легше стежити за виконанням.

Для урізноманітнення навчального матеріалу та для зацікавлення учнів креативними завданнями в чек-аркуш можна додавати QR-коди, ребуси, “хмари слів”, посилання на Kahut та інші мультимедійні платформи. Можна використовувати як під час очних занять, так і під час онлайн- та дистанційного навчання. Усі посилання та коди клікабельні. У малюнках також можуть бути приховані інтерактивні посилання.

Можливість застосування дидактичного матеріалу у різних формах: офлайн- , онлайн- та дистанційного навчання.

Створення маршрутних листів або чек-аркушів в форматі Google-документів дозволяє їх роздрукувати в будь-який момент для роботи з паперовим примірником під час офлайн-уроку. Для дослідницької роботи в такому форматі доречно використовувати маркери, олівці, стікери.

Під час дистанційного навчання без супроводу вчителя учень легко зорієнтується в запропонованих завданнях, бо в доступних електронних версіях наявні клікабельні посилання чи QR-коди з потрібним матеріалом.

Для онлайн-навчання чи змішаної форми вчитель може поширювати потрібні мультимедійні матеріали власноруч через демонстрацію екрана власного гаджета та давати поточні роз'яснення.

Паралельно або після отриманих рекомендацій учні можуть працювати у власній копії чек-аркуша або маршрутного листа, використовуючи для відповіді можливості Google-ресурсів: друкування тексту, створення схем, презентацій, виділення тексту іншим кольором та навіть малювання в панелі інструментів.

По завершенню роботи учень здає роздрукований і заповнений аркуш чи надає вчителю доступ до свого Google-документа.

Апробація курсу

Курс “Я та соціум” був створений на основі власного загального досвіду та можливостей ПШ “Афіни” як розширення програми МОН України з української літератури для 5-го та 6-го класів [2]. Розрахований на 32 навчальні години, поділений на модулі: “Я і родина”, “Я і хобі”, “Я і навчання”, “Я і кохання”, “Я і гроші”. Містить як програмові класичні епічні та ліричні твори, так і сучасні видання визначеної тематики. Вивчення художньої літератури відбувається шляхом опрацювання онлайн-ресурсів (електронні книги, аудіокниги) та класичного читання друкованих книг з обговоренням дизайну палітурок, ілюстрацій та загального оформлення паперових примірників. Таким чином діти мотивуються до ознайомлення з текстом усіма можливими на сьогодні способами. Також різновікова інтеграція дозволяє використовувати здорову конкуренцію між читачами, непримусове розпізнавання себе й однокласників у героях творів.

Дослідження змісту тексту, його теми та ідеї, композиції відбувається різноманітними способами: паспорт твору, сюжетний

ланцюжок, відтворення послідовності подій, клоуз-тести, гра Kahoot! Знайомство з персонажами та їхній аналіз - через медіа презентації, цитатні характеристики, “хмарки слів”[8], тестів самоперевірки. Художні засоби засвоюються під час опрацювання ліричних та ліро-епічних творів: в поезіях різними кольорами виділяються епітети, метафори, порівняння, уособлення; усно акцентується увага на риторичних питаннях, звертаннях, зменшено-пестливій лексиці; виписуються слова, що римуються та мають образне чи символічне значення. Власні думки та умовиводи також є вагомою частиною у дослідженнях. Вони записуються учнями як відповіді на запитання чи як продовження речення. Щодо розвитку творчих здібностей пропонується створювати презентації, проєкти, малюнки-емоції, малюнки-рецепти, малюнки-відповіді [10] та комікси [3] (намальовані чи запрограмовані) щодо окремих розділів творів.

Така сучасна, різнобічна й наполеглива робота з розвитку вмінь і навичок аналізу тексту допомагає учням стати справді кваліфікованими і компетентними читачами, знайти свої стежки до творів українського письменства й отримати велику насолоду від спілкування з мистецтвом слова.

Впровадження інтегрованого курсу “Я та соціум” потребує подальшого дослідження з метою визначення результативності курсу за якісними та кількісними показниками.

Використані джерела:

1. Використання на уроках маршрутних листів.
<https://osvita.ua>
2. МОН, Українська література 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, [онлайн-версія](#)
3. Наталія Кондзелка, Освітні перспективи коміксів, [Ірбіс комікси](#)
4. Підходи до інтегрованого навчання. [Част.1](#)
5. Підходи до інтегрованого навчання. [Част.2](#)
6. «Словник української мови» в 11 томах, [онлайн-версія](#)
7. Філософський словарь, [онлайн-версія](#)
8. Хмара слів як засіб візуального аналізу текстів у навчальному процесі <https://vseosvita.ua>
9. Чек-лист: простий і універсальний спосіб виконувати завдання, блог на основі ресурсів unsplash.com
10. Яценко Н.А. Скетчноутинг та комікси на уроках. Візуалізація ідей, [Основа](#)

Укр.літ_Модуль “Я і родина”

Що таке для людини сім'я? Слово, зрозуміле всім. Воно з перших хвилин життя поруч з нами. Сім'я - це будинок, тато і мама, близькі люди. Це загальні турботи, радощі і справи. Це любов і щастя. Сім'я і сімейні цінності - це найважливіший фундамент, на якому будується життя будь-якої людини.

Бодай пунктирно поглянувши на історію української літератури, ми знайдемо в ній характерні й ефектні образи родинного життя. У них відбиті різні розуміння концепції родини, різні етапи її розвитку, зрештою, різні емоційні «начинки» – від щасливої ідилії до сумного відчуття кризи.

1. Прочитай поезії. Підкресли символи, які є традиційними для родини. **Вивчи один з віршів напам'ять.**

Чернілевський Станіслав
ЗАБУЛА ВНУЧКА В БАБИ ЧЕРЕВИЧКИ
Забула внучка в баби черевички...
Дитячим сміхом бризнувши в зело,
За повелінням вікової звички
Перекотилось літо за село.

Махнуло рученя на бензовозі –
І курява вляглась після коліс.
А бабка все стояла на дорозі,
Хустинкою торкаючись до сліз.

І вийшли в небо зорі-жаровички,
І тихо бабка посеред села
Малесенькі дитячі черевички
У спорожнілу хату занесла.

Лягла собі. І світло не світила.
Торкнулась черевичків перед сном —
І осінь їй тихенько опустила
Горіховий листок перед вікном.

Чернілевський Станіслав
ТЕПЛОТА РОДИННОГО ІНТИМУ
Теплота родинного інтиму.
Ще на шибках досвіток не скрес.
Встала мати. Мотузочком диму
Хату прив'язала до небес.

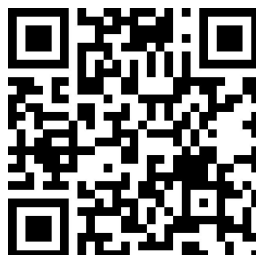
Весело і з ляком серед печі
Полум'я гуляє по гіллю.
Ковдрою закутуючи плечі,
Мати не пита, чому не сплю.

Вже однак зникає гіркотина,
Не катує серце печія.
Знову я — малесенька дитина,
Мати знає більше, аніж я.

Матері розказувать не треба,
Як душа світліє перед днем
В хаті, що прив'язана до неба
Світанковим маминим вогнем.

- Ознайомся з художніми засобами (епітет, метафора, порівняння, персоніфікація) за словником

[Літературний словник](#)

2. Випиши пари слів, які римуються:

3. Прочитай виразно вірші. Укажи, чим вони відрізняються від попередніх. Напиши відгадки.

Леонід Глібов
ХТО ВОНА?
Лиха зима сховається,
А сонечко прогляне,
Сніжок води злякається,
Тихенько тануть стане, —
І здалеку бистресенько
Вона до нас прибуде,
Кому-кому любесенько,
А діткам більше буде.

Леонід Глібов
ХТО БАБА?
Сидить хитра баба аж на версі граба.
Ой не злізу з граба! — дурить діток баба. —
Вловить мені тую курочку рябую.
А я подарую грушку золотую

Леонід Глібов
ЩО ЗА ПТИЦЯ?
Між людьми, як пташка, в'ється,
У людей і їсть, і п'є;
Ходить старець, просить, гнеться,
А у неї всюди є.

Леонід Глібов
ХТО РОЗМОВЛЯ?
Ой я бідна удовиця,
Стала хникать жалібниця,
Он калина, їй не так!
Кажуть, пісні їй складають,
А про мене забувають,
І ніхто ніде ніяк!..
Стій лиш! Слава не брехуха,
Обізвалась джеркотуха,
Розбираґ, що і як!
От я славі догодила,
Кашку діточкам варила,
А тобі не вдасться так.

Леонід Глібов
ХТО СЕСТРА І БРАТ?
Глянь на мене, вітрику, чи гарно прибралась?
Рано до схід сонечка росою вмивалась,
Є у мене листячко, пахучії квіти,
Чому ж мені, вітрику, ой чом не радіти?
Краще в полі нашому над мене немає,
Аж до моря славонька про мене літає,
Із моєї сипанки смачна страва буде,
Поливку і маслечко дадуть добрі люде!
Рівна, сестро милая, нам доля з тобою,
Обіззався братичок десь за бороною.
Скрізь по людях склалася і про мене слава,
Он і в полі, вітрику, кипить моя страва.

4. Склади власний акровірш:

5. За літературним словником пригадай основні художні засоби. Впиши приклади до них із поданих поезій:

Наприклад,

зменшено-пестливі слова: вітрику, братику, славонька...

6. Пройди тест (під керівництвом учителя) на закріплення вивченого в онлайн-форматі:

[КАНООТ!](#)

Укр.літ_Модуль “Я і хобі”

Чи має бути дозволено маленькій людині те, що дозволено дорослому? Наприклад, мати своє хобі. Зрозуміло, коли дитина вибирає собі захоплення, їй доводиться важче, ніж дорослому. У дитини немає ще життєвого досвіду і необхідних знань, у неї ще не сформована психіка. Зрештою, підліток не знає, що таке хобі, і тому він тягнеться до якогось предмету або заняття чисто інтуїтивно і з пізнавальною метою. Якщо якийсь предмет або якесь заняття маленькій людині сподобається, то дуже може бути, що рано чи пізно такий предмет або заняття стануть справжнім хобі.

01. Прочитай захопливу повість Г.Малик ["Незвичайні пригоди Алі"](#) (Це I книга з трилогії).

Дай відповіді:

*До якого жанру належить цей твір? (особливості)

*Чому Аля потрапила до країни Недоладії?

*Чи маєте ви спільні риси з Алею? _____

* Що вона повинна була зробити, щоб вибратися із країни Недоладії?

02. Ти працюєш в Бюро знахідок. Допоможи персонажам знайти свої характеристики:

“Одягає шолом замість голови”	“Приносить недороблені речі у країну Недоладію”	“Він став провідником головної героїні та згуртував недоладян”
“Відремонтував годинник”	<div style="border: 2px solid red; padding: 10px; background-color: #f08080;"><p style="text-align: center; margin: 0;">Недороль Десятий перший Недорадник Недопепелюшка карлик Недочеревик Недождень Недоладько Недовус і Недоборода</p></div>	“Мав владу, але побоювався своїх радників. Підписує наказ про страту Алі”
“Охороняють Алю у підземеллі. Замкнули Недорадника за ґратами”	“Вона допомагала Алі вибратися із підземелля”	

03. Які хобі могли б з'явитися в Алі після тих справ, що вона доробила до кінця:

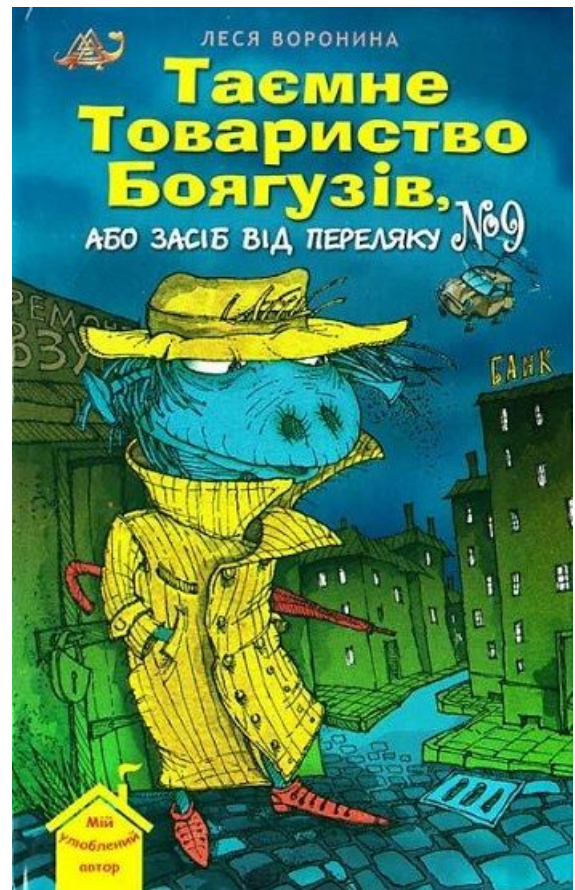
- домалювати голову Першому Недораднику = _____
- довишивати рушника бабусі= _____
- полагодити годинник= _____
- доплести косу= _____
- пришила бабці крильце= _____

04. Прочитай повість Л.Ворониної "ТТБ, або засіб від переляку №9"

Клим Джура, звичайний український хлопчик, який одного чудового ранку опиняється в штабі Таємного Товариства Боягузів. Згодом хлопчик з'ясовує, що Землю от-от мають захопити підступні космічні прибульці, які заразили більшість людей вірусом Страху.

● Які, на твою думку, симптоми цього вірусу? _____

● Що запропонував механічний голос Климку? Чи погодились би ви на таке?

05. Запиши у правильній послідовності події:

Для учнів ОНЛАЙН під керівництвом учителя.

Бенкет космічних прибульців - проникнення в банк - напад на банкіра - потаємний вхід у кабінеті директора банку - повернення із логова блакитних жаб - зустріч із Баксом - Паганіні стає Чаком Норрісом - несподівана зустріч на будмайданчику Климка і велетенської синьої ропухи.

06. Дай відповіді на клоуз – тести

1. Бабуся Соломія любила мугикати собі під ніс пісню групи «Бітлз».... _____
2. Зброя проти синьомордів, яку запропонував Климко батькам... _____
3. Інструмент, який знайшов батько з хлопцями в піраміді... _____
4. Під час гри на дрибмі до піраміди зліталися... _____

5. Основна мета прибульців на Землі – це..._____
6. Климко назвав спосіб пересування пірамідою.._____
7. Усі представники роду Джур втаємничені .._____
8. Прибульці сховали бабусю Соломію в.._____
9. Помічником синьомордих прибульців серед людей виявився..._____
10. Бабуся Соля дала рятівникам..._____
11. На дні полотняної торбинки була..._____
12. Подумки Климко наказав прибульцям..._____
13. Найуспішніший засіб від переляку бабуся клала.._____

07. Установіть про кого йдеться (у хмарі слів є підказки):

«... він став схожий на гібрид жирафи з орангутангом. Тобто виріс одразу на дві голови й накачав м'язи. як у Шварцнеґера!» _____

«...лагідна й завжди заклопотана хатніми справами» _____

« Один із хлопців – кругловидий, зі смішними, довгими, як у зайця передніми зубами. А другий з чорними, як, смола очима...» _____

« У великому басейні, устеленому водоростями й лататтям, у зручних кріслах сиділи дивовижні створіння» _____

« Засмага на їхніх обличчях була така густа, що вони стали схожими на кочівників пустелі – берберів» _____

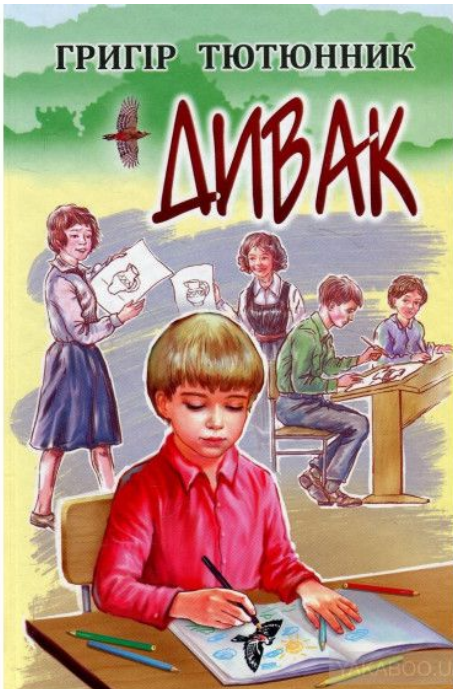
08. Напиши/намалюй свій рецепт одужання від вірусу Страху:

ШКОЛА АФІНИ

Укр.літ_Модуль “Я і навчання”

Сучасні учні наполегливо шукають у своєму оточенні людей з активною життєвою позицією, відвертих у стосунках. Це період пошуку і створення власного "Я". Сучасні діти — це акселерати, художні натури з високим рівнем уваги, мрійливості. Це люди прагматичні, з високим інтелектом. А високий інтелект — це гарантія того, що такою людиною важко маніпулювати. Однією з найважливіших характеристик їх інтелекту є його пластичність, гнучкість, здатність легко сприймати нову інформацію. Ідеали сучасних учнів розвиваються і формуються під впливом художніх творів, у контактах з дорослими.

1. Уважно прочитай оповідання Григора Тютюнника “Дивак”. [Перевір себе!](#)

1.1. Заповни паспорт твору

Жанр (+визначення) _____

Тема _____

Ідея _____

Композиція.

Експозиція _____

Зав'язка _____

Розвиток дії (сюжетний ланцюжок) _____

Кульмінація _____

Розв'язка _____

Цитатна характеристика Олеся (випиши з оповідання): _____

1.2. Рефлексія (на твою думку). За потреби послухай [аудіо оповідання](#)

1. Чому Олень не поспішав до школи, а багато часу перебував на природі, спостерігаючи за нею? _____

2. Чому школярі не сприймали Олеся? _____

3. Чому хлопчик втік зі школи? _____

4. Як дід Прокіп пояснив онуку слово «дивак»? _____

5. У чом полягають його дивацтва? Назвіть їх. _____

6. Чим пояснити песимістичний настрій діда щодо подальшої долі Олесея? _____

7. Чим хлопець відрізняється від сучасних дітлахів? Чи є в тебе такі друзі? _____

8. Які риси характеру притаманні Олесею? _____ - _____

9. Як ставиться сам автор до змальованого ним героя? _____

10. Чого вчить нас це оповідання? _____

2. Переглянь [ПРЕЗЕНТАЦІЮ](#). Прочитай уривки з повісті В.Захабура "Ой, Лише, або Як приборкати батьків" ([деякі розділи](#))

- Як називається жанр твору, у якому події записані за датами? _____
- Від якої особи ведеться розповідь? З якою метою?

- Запиши імена головних персонажів

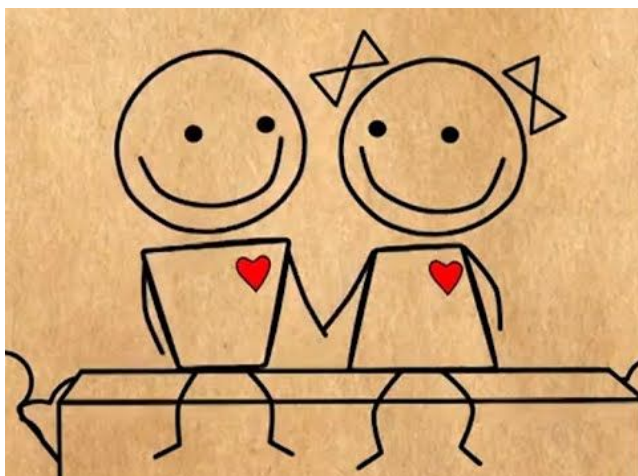
- Яке хобі мала Настя та чому їй довелося визволити?

- Чи вдалося героям приборкати батьків? Саме у чому? _____

- Переглянь [ілюстрації](#) Кирила Гори до твору . Чому художник вибрав чорно-білу гаму? _____

Укр.літ_Модуль “Я і кохання”

Яке ж завдання стоїть перед сучасними хлопцями і дівчатами, які живуть в умовах всесвіту соцмереж, але прагнуть справжнього кохання? Дослідники кажуть, що підлітки трохи втомлені різноманітністю віртуальних контактів. Тож прагнуть якомога швидше зробити правильний вибір, бути в «живих» комфортних стосунках. Не на все життя, але мати приватне щастя на двох. Ключовий момент — правильний вибір. Саме цього нині активно навчаються хлопчики та дівчатка з сучасних творів та

класичних поезій.

1. Прочитай поезії про любов та кохання. Виділи/підкресли світлі та приємні образи жовтим кольором, а сумні та щемливі образи - синім.

Богдан Ступка

Не закохуйся в обличчя,
не закохуйся в вбрання,
а закохуйся в ту душу,
що потрібна для життя!
Бо краса – це сон зрадливий,
раз присниться та й нема.
А душа – це все на світі,
що потрібно для життя.

Леся Українка

Вечірня година (коханій мамі)

Уже скотилось із неба сонце,
Заглянув місяць в моє віконце.
Вже засвітились у небі зорі,
Уже заснуло, заснуло й горе.
Вийду в садочок та погуляю,
При місяченьку та й заспіваю.
Як же тут гарно, як же тут тихо,
В таку годину забудеш лихо!
Кругом садочки, біленькі хати,
І соловейка в гаю чувати.
Ой, чи так красно в якій країні,
Як тут, на нашій рідній Волині!
Ніч обгорнула біленькі хати,
Немов маленьких діточок мати,
Вітрець весняний тихенько дише,

Немов діток тих до сну колише.

Олександр Олесь

Я закоханий... Люблю!
Не признаюся нікому...
Навіть місяцю ясному,
Тільки, може... солов'ю.
І сказав... А солов'ї
Вітру, хмарам розказали.
І тепер думки мої
Вся земля і небо взнали.

Ліна Костенко

Розкажу тобі думку таємну,
дивний здогад мене обпик:
я залишуся в серці твоєму
на сьогодні, на завтра, навік.
І минатиме час, нанизавши
сотні вражень, імен і країн, –
на сьогодні, на завтра, назавжди! –
ти залишишся в серці моїм.
А чому? То чудна теорема,
на яку ти мене прирік.
То все разом, а ти – окремо.
І сьогодні, і завтра, й навік.

Іван Франко

Тричі мені являлася любов.

Одна несміла, як лілея біла,
З зітхання й мрій уткана, із обнов
Сріблястих, мов метелик, підлетіла.
Купав її в рожевих блисках май,
На пурпуровій хмарі вранці сіла
І бачила довкола рай і рай!
Вона була невинна, як дитина,
Пахуча, як розцвілий свіжо гай.
Явилась друга – гордая княгиня,
Бліда, мов місяць, тиха та сумна,
Таємна й недоступна, мов святиня.
Мене рукою зимною вона
Відсунула і шепнула таємно:
«Мені не жить, тож най умру одна!»
І мовчки щезла там, де вічно темно.
Явилась третя – жінщина чи звір?
Глядиш на неї – і очам приємно,
Впивається її красою зір.
То разом страх бере, душа холоне
І сила розпливається в простір.
Спершу я думав, що бокує, тоне
Десь в тіні, що на мене й не зирне –
Та враз мов бухло полум'я червоне.

За саме серце вхопила мене,
Мов сфінкс у душу кігтями вп'ялилась
І смочче кров, і геть спокій жене.
Минали дні, я думав: наситилась,
Ослабне, щезне... Та дарма! Дарма!
Вона мене й на хвилю не пустилась,
Часом на груді моїй задріма,
Та кігтями не покида стискати;
То знов прокинесь, звільна підійма
Півсонні вії, мов боїться втрати,
І око в око зазира мені.
І дивні іскри починають грати
В її очах – такі яркі, страшні,
Жагою повні, що аж серце стине.
І разом щось таке в них там на дні
Ворушиться солодке, мелодійне,
Що забуваю рани, біль і страх,
В марі тій бачу рай, добро єдине.
І дармо дух мій, мов у сіті птах,
Тріпочеться! Я чую, ясно чую,
Як стелиться мені в безодню шлях
І як я ним у п'їтму помандрую.

2. Прочитай повість Наталі Гузєєвої "Любов та 17 страждань Петрика П'яточкина"

← [перезентація видання](#)

→ [учнівська презентація](#)

3. Створи комікс за запропонованими уривками.

- Розділ 1 [Поети, мухи й Бо-Бо](#)
- Розділ 2 [Папараці, друзі доскону й "Токіо Готель"](#)
- Розділ 4 [Шарфик](#)

Можеш виконати роботу олівцями на папері чи скористатися спеціальними онлайн-програмами [Комікс за 10 хвилин](#)

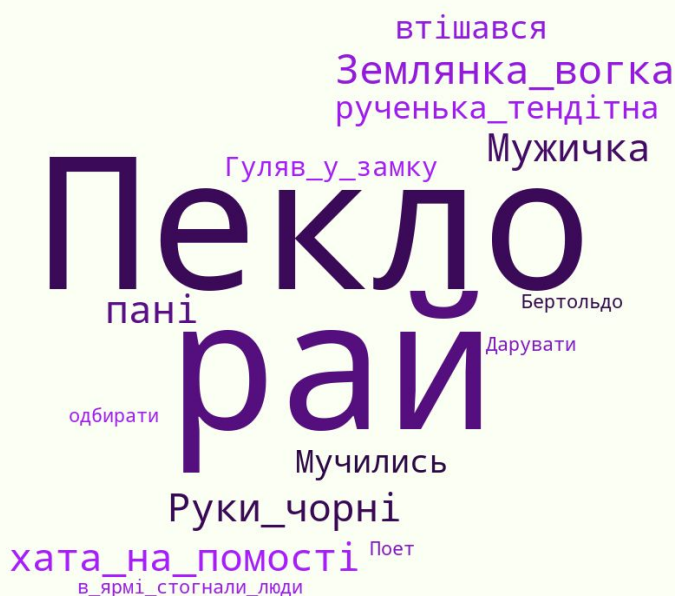

Укр.літ_Модуль “Я і гроші”

Управляти грошима – одна з основних навичок, яка потрібна людині протягом дорослого життя. Саме тому змалечку варто говорити про гроші, бізнес і фінанси. А головною думкою повинно бути те, що гроші – це ресурс, який може допомогти рухатися до цілей і мрій. Але аж ніяк не мірило, хороша ви людина чи погана. Гроші – це засіб, а отже – ним потрібно управляти. Так само, як часом. І якщо вчать керувати часом, то й керуванню грошима варто вчитися, навіть через помилки літературних персонажів.

1. Прочитай поему Лесі Українки “Давня казка” або прослухай [аудіокнигу](#)
2. Зверни увагу, що найпомітніший художній засіб поеми – антитеза (пригадай значення за літературним словником).

Випиши відповідні антитези, що стосуються твору. Використай усі слова та фрази з “хмарки слів”

3. Дай стверджувальні “+” чи заперечні “-” відповіді за змістом прочитаного твору:

- Поет був красивим і щасливим.
- До оселі Поета постійно приходила молодь.
- Лицар Бертольдо був благородним та ввічливим.
- Поет сказав, що має стільки багатства, що його стане й на лицаря.
- Бертольдо зацікавився й вирішив подружитися з поетом
- Граф визнав дивну силу слова.
- Поет допоміг лицареві завоювати серце вродливої донни Ізидори.
- Поет допоміг лицареві завоювати бусурманське царство
- Бертольдо щедро нагородив поета.
- Граф справді був спочатку гідний щастя — чинив справедливий суд, був лагідний до підданих.
- По далеких війнах граф привчився до грабунку.
- Поет вирішив стати ближчим до графа, щоб допомогти трудящим полегшити їхню долю.

4. За [відеорядом](#) згадай, з чого складається композиція літературного твору

5. Напиши, чиї це характеристики:

простий за походженням
спокійний, врівноважений
добрий, щедрий
поважає інших
шанує найбільше волю

вищий за соціальним статусом
імпульсивний, нестриманий
лихий, егоїстичний, підступний
зневажає бідний люд
цінує найбільше багатство.

6. Пройди під керівництвом учителя онлайн [Kahoot!](#)

7. Намалюй, які багатства у персонажів твору:

8. Прочитай повість Тетяни Рубан “Нічийні”. Уривки можеш переглянути за покликанням [деякі розділи](#)

9. Напиши, кому присвячена книга _____

10. Випиши персонажів повісті _____

11. Який персонаж тобі найбільше сподобався? Чому?

12. Які цінності (моральні чи матеріальні) керують героями? Зазнач свої спостереження:

13. У повісті багато сучасних сленгових слів на кшталт “велик” _____, “брательник” _____, “зубрилка” _____ “грошенята башляють” _____, “спокуха” _____, “відірвемо куш” _____ “не зиркай” _____ “тріпатись менше” _____, “не лопушись” _____, “здрейфити” _____, “випендрьожник” _____.
Напиши їхнє літературне значення.

14. Чи легко тобі читати твори з такою сленговою лексикою? Чому? _____

15. Як здобували гроші в Одесі малий Ємко та красунчик-зłodюжка Костя? _____

Чи прийнятні для тебе такі способи? _____
